

**ADMINISTRATIVE LAW AND PROCEDURE.
FINANCE LAW. INFORMATION LAW****DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-179-4-28>****УДОСКОНАЛЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ
ЩОДО ФІЛЬМІВ ПАТРІОТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ
В НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТАХ УКРАЇНИ****Александров М. Є.**

*кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник відділу розроблення та вдосконалення
форми одягу науково-дослідної лабораторії спеціального транспорту
та форменого одягу*

*Державний науково-дослідний інститут
Міністерства внутрішніх справ України
м. Київ, Україна*

Приходько В. І.

*кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник відділу спеціального транспорту
науково-дослідної лабораторії спеціального транспорту
та форменого одягу*

*Державний науково-дослідний інститут
Міністерства внутрішніх справ України
м. Київ, Україна*

Кіно є потужним засобом розповсюдження ідей, формування суспільної думки, пропагування моральних засад тощо. Тому, взявши курс на національно-патріотичне виховання населення України, держава має забезпечувати функціонування вітчизняної кінематографії з метою охоплення ідеями патріотичного виховання усіх верств суспільства. Для створення сприятливих умов для розвитку кінороботництва та керування суб'єктами кінематографії в процесі створення фільмів особливого значення набуває правове забезпечення галузі кінематографії.

Серед питань правового забезпечення будь-якої галузі суспільних відносин досить важливим є питання термінології, яка закріплена в нормативно-правових актах. Від точності та повноти змісту викладених

дефініцій залежить і ступінь засвоєння правових норм суб'єктами суспільних відносин та належне виконання ними владних розпоряджень. Тому з'ясуємо термінологію нормативно-правових актів у сфері кінематографії, які стосуються фільмів патріотичного спрямування.

На сьогодні класифікація фільмів представлена в Методичних рекомендаціях щодо застосування граничних термінів проведення періодів (етапів) виробництва фільмів за видами, хронометражем та форматом (далі за текстом – Методичні рекомендації), які затверджені відповідним наказом Міністерства культури України [1]. У 2017 році окремим наказом Міністерства культури України до Методичних рекомендацій було внесено зміни, згідно з якими до переліку видів фільмів включено фільм просвітницький ігровий патріотичного спрямування – фільм з історичним, фольклорним чи етнографічним забарвленням, що спрямований на національно-патріотичне виховання та освіту молодих поколінь українців на прикладах героїчної саможертвості та відданості національній ідеї видатних історичних постатей, літературних героїв чи фольклорних персонажів [2].

В контексті патріотичного виховання населення України виокремлення фільмів патріотичного спрямування є доцільним і важливим кроком. Але, на нашу думку, наведена в Методичних рекомендаціях дефініція потребує вдосконалення. Загалом Методичними рекомендаціями визначено 12 видів фільмів, які в загальному є похідними від трьох основних видів, а саме: фільм ігровий (художній), фільм анімаційний та фільм неігровий. Фільми неігрові охоплюють науково-пізнавальний, учбовий, літописний та декілька різновидів документальних фільмів, і мають за основу сюжету реальні події, постаті, досягнення науки і техніки тощо [1]. Ігрові фільми, на відміну від неігрових, засновуються на літературному і режисерському сценарію [1]. Основою ж для анімаційних фільмів є послідовний ряд спеціально створених і «оживаючих» на екрані мальованих, об'ємно-лялькових образів (персонажів), зафіксованих методом покадрової зйомки або комп'ютерної технології [1].

Як бачимо, головною ознакою для класифікації фільмів, наведених в попередньому абзаці, є основа для їх створення, а також окремі особливості їх виробництва. Для фільму просвітницького ігрового патріотичного спрямування головною ознакою є його «забарвлення» і спрямування, тобто ідейний зміст та мета зйомки. Відповідно, основою для такого фільму може слугувати як літературний і режисерський сценарій, та і справжні події та їх учасники. Також варто зауважити, що анімаційні фільми також можуть мати фольклорне, етнографічне та історичне забарвлення і спрямовуватись на національно-патріотичне

виховання. Отже, з закріпленого у методичних рекомендаціях терміну фільму просвітницького ігрового патріотичного спрямування пропонуємо, в першу чергу, виключити слово «ігровий», розширивши таким чином перелік видів фільмів, які можуть служити процесу патріотичного виховання.

Наступне питання полягає у необхідності застосування у термінології фільмів патріотичного спрямування визначення «просвітницький». Схожу дефініцію щодо фільмів знаходимо у Законі України «Про державну підтримку кінематографії в Україні», в якому, з поміж іншого, зазначено, що державна підтримка надається суб'єктам кінематографії, які є виробниками, зокрема, просвітницьких фільмів [3]. Однак в Методичних рекомендаціях такий вид фільмів, як «просвітницький», не визначено. Що ж до тлумачення власне терміну «просвітницький», що походить від слова «просвіта», то взявши до уваги його тотожність терміну «освіта» [4, с. 277], який, в свою чергу, можна тлумачити як сукупність, рівень або ступінь знань, здобутих у процесі навчання, або ж як процес засвоєння та піднесення знань [5, с. 755], то зауважимо, що метою просвіти може бути не тільки патріотичне виховання, але й задоволення інших соціально-культурних потреб населення. Тому, залишаючи для майбутніх досліджень необхідність закріплення дефініції «просвітницький фільм», у контексті нашої теми пропонуємо з наявної на сьогодні дефініції фільму просвітницького ігрового патріотичного спрямування виключити також слово «просвітницький».

Таким чином, пропонуємо викласти в Методичних рекомендаціях наступну дефініцію фільму патріотичного спрямування: «фільм патріотичного спрямування – фільм ігровий, анімаційний або неігровий з історичним, фольклорним чи етнографічним забарвленням, що спрямований на національно-патріотичне виховання та освіту молодих поколінь українців на прикладах героїчної саможертвності та відданості національній ідеї видатних історичних постатей, літературних героїв чи фольклорних персонажів».

Література:

1. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо застосування граничних термінів проведення періодів (етапів) виробництва фільмів за видами, хронометражем та форматом: наказ Міністерства культури України від 28.09.2021 № 1076. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1076734-12#Text> (дата звернення: 11.11.2021).
2. Про внесення зміни до наказу Міністерства культури України від 28.09.2012 № 1076: наказ Міністерства культури України від 05.05.2017 № 277. URL: (дата звернення: 11.11.2021).

3. Про державну підтримку кінематографії в Україні: Закон України від 23 березня 2017 року № 1977-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1977-19#Text> (дата звернення: 11.11.2021).

4. Словник української мови : в 11 т. / АН Української РСР, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні; редкол.: І. К. Білодід (голова) та ін. Київ : Наук. думка, 1970–1980. Т. 8: Природа-Ряхтливий / ред. тому: В. О. Винник та ін. 1977. 927 с.

5. Словник української мови : в 11 т. / АН Української РСР, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні; редкол.: І. К. Білодід (голова) та ін. Київ : Наук. думка, 1970 – 1980. Т. 5: Н-О / ред. тому: В. О. Винник, Л. А. Юрчук. 1974. 840 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-179-4-29>

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОЛЕКТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Довгань Б. В.

студентка III курсу юридичного факультету

Науковий керівник: Петренко Г. О.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри господарського та адміністративного права

Донецький національний університет імені Василя Стуса

м. Вінниця, Україна

В Україні особливо гострим питанням на сьогодні є проблема несвоєчасного повернення кредитних коштів, що зумовлено нестабільністю банківської системи, періодичними економічними кризами, а також пандемією COVID-19. Саме це обумовлює звернення банківських установ до так званих колекторських компаній (через укладення договору факторингу). Однак, за результатами аналізу звіту Національного банку України (далі – НБУ) «Захист прав споживачів фінансових послуг: робота зі зверненнями у 2020 р.» колекторська діяльність або, як зазначається у самому звіті, collection-діяльність, стала однією з головних проблем року. У 2020 р. значна частина звернень щодо мікрофінансових компаній та банків стосувалася жорстких мір зі стягнення заборгованості з боржників (погроз, розповсюдження особистої інформації, неетичної та агресивної поведінки колекторів тощо) [1].